

Sygn. akt

VIII GC 327/15

**WYROK
W IMIENIU
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

Dnia

29 września 2016 r.

**Sąd Okręgowy
w Bydgoszczy
VIII Wydział
Gospodarczy**

w składzie:

Przewodniczący:

SSR del. Artur
Fornal

Protokolant:

K. B.

po rozpoznaniu w
dniu

15 września 2016 r.

w B.

na rozprawie

sprawy z
powództwa:

**(...) spółka
z ograniczoną
odpowiedzialnością
z siedzibą w C.**

przeciwko:

P. W. (1)

o zapłatę

I. zasądza
od pozwanego na
rzecz powoda kwotę
140 614,54 zł
(sto czterdzieści
tysięcy sześćset

czternaście złotych pięćdziesiąt cztery grosze) z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia od dnia 11 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 665,58 zł (dziesięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 327/15

UZASADNIENIE

Powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. domagał się zasądzenia od pozwanego – P. W. (1) kwoty 140.614,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lutego 2015 r. do dnia zapłaty, a ponadto kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że nabył od J. S., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P. Oficyna (...) z siedzibą w Z. wiarytelność wynikającą z roszczenia gospodarczego o zwrot części świadczenia spełnionego na rzecz wierzycieli (...) s.c. P. W. (1), J. S., co potwierdza cesja wiarytelności z dnia 20 kwietnia 2015 r. Powód wskazał, że w dniu 22 lutego 1999 r. cedent zawarł z pozwanym umowę spółki cywilnej pod firmą (...) (...) (...) oraz pozwany zaciągnęli szereg zobowiązań wobec następujących wierzycieli: Zakład (...) (...). Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarnia (...) (...). C. (...) z siedzibą w B. oraz (...) sp. z o.o., przy czym cedent dokonał spłaty wszystkich zobowiązań zaciągniętych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej w kwocie 281.229,15 zł. Podniósł, że w § 11 umowy spółki cywilnej cedent i pozwany zawarli zapis, że za zobowiązania spółki wobec osób trzecich odpowiadają wspólnicy całym majątkiem spółki osobiście, natomiast ponad ten majątek w razie jego niewystarczalności – proporcjonalnie w stosunku do udziałów, które zgodnie z § 3 pkt 2 umowy wynosiły po 50 % dla każdego ze wspólników. Powód podniósł także, że pismem z dnia 5 lutego 2015 r. cedent wezwał pozwanego do zwrotu kwoty dochodzonej pozwem, jednak bezskutecznie. Powód natomiast wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 16 lipca 2015 r., informując jednocześnie o zawarciu umowy cesji powierniczej w celu windykacji należności.

W odpowiedzi na pozew pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwany potwierdził, że wspólnie z J. S. prowadził działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...) s.c. J. S., P. W. (1), która zakończyła działalność w lipcu 2014 r. w związku z

wystąpieniem z niej J. S.. Pozwany wskazał, że od roku 2012 r. spółka zaczęła tracić klientów, co związane było – jak zarzucił – z systematycznym przejmowaniem przez J. S. dotychczasowych klientów spółki i rozpoczęciem ich obsługi w ramach prowadzonej przez tego współnika działalności gospodarczej. Odnosząc się natomiast do przedmiotowego roszczenia, pozwany podniósł, że powód nie wykazał jego zasadności. W szczególności pozwany podniósł, że powód nie przedstawił żadnego dowodu na to, że spłaty dokonywane przez J. S. dotyczą zadłużenia obciążającego (...) s. c. J. S., P. W. (1).

W piśmie z dnia 22 kwietnia 2016 r. pozwany zarzucił dodatkowo, że J. S., zbywając na rzecz powoda przysługującą mu względem pozwanego wierzytelność zawyżył ją o co najmniej 28.000 zł. Pozwany podniósł, że J. S. w ramach rozliczeń z pozwanym dokonał przejęcia i zbycia wspólnej dla współników nieruchomości oraz samochodów: F. (...) i F. (...). Miał też powód rozliczyć, jak podał pozwany, wynagrodzenie dla żony pozwanego z tytułu kompletowania dokumentacji do księgowości. Pozwany powołał się przy tym na oświadczenie z dnia 19 lutego 2016 r., z którego wynika, że nieruchomość przepisana przez pozwanego została wykorzystana na spłatę wierzycieli spółki cywilnej w kwocie 50.000 zł oraz, że do rozliczenia jest wynagrodzenie M. W. w kwocie 3.000 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 lutego 1999 r. J. S. zawarł z pozwanym – P. W. (1) umowę spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. J. S., P. W. (1).

W § 3 pkt 2 umowy współnicy postanowili, że ich udziały wynoszą po 50 %, natomiast w § 11 umowy zawarli zapis, iż za zobowiązania spółki wobec osób trzecich współnicy odpowiadają całym majątkiem spółki, osobiście zaś, ponad ten majątek w razie jego niewystarczalności – proporcjonalnie w stosunku do udziałów.

Spółka zakończyła swoją działalność w lipcu 2014 r. w związku z wystąpieniem z niej J. S.. Byli współnicy rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą: P. Oficyna (...) – (...) P. W. (1).

(**okoliczności bezsporne** ; a ponadto: umowa, k. 39-40, pismo J. S. z dnia 30 czerwca 2014 r. o wystąpieniu ze spółki, k. 41, wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, k. 97)

W dniu 30 czerwca 2013 r. J. S. nabył od (...) s.c. J. S., P. W. (1) samochody: F. (...) o nr rej. (...) za cenę 1.230 zł oraz F. (...) o nr rej. (...) za cenę 1.845 zł.

(**dowód:** faktury VAT, k. 210-211)

W dniu 20 listopada 2013 r. J. S. zawarł z pozwanym umowę zniesienia współwłasności nieruchomości o powierzchni 0,4700 ha położonej w Z., w gminie S., dla której Sąd Rejonowy w (...) IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Na podstawie przedmiotowej umowy J. S. i pozwany dokonali zniesienia współwłasności w ten sposób, że własność działki o powierzchni 0,3400 (...) przenieśli na J. S., natomiast 0,1300 ha (27,65 %) na pozwanego.

J. S. tytułem dopłaty nabytej części nieruchomości ponad wartość udziału we współwłasności zapłacił pozwanemu kwotę 8.400 zł.

W § 5 ww. umowy zniesienia współwłasności wskazano, że zniesienie współwłasności nieruchomości jest ostateczne i całkowite a J. S. i pozwany oświadczyli, że nie mają względem siebie roszczeń z tytułu dotychczasowego współposiadania nieruchomości, pobranych dochodów i poczynionych na nią nakładów. Wartość nieruchomości określono na kwotę 37.600 zł.

(**dowód:** wypis aktu notarialnego z dnia 20 listopada 2013 r., k. 206-209, zeznania J. S., k. 232v.-234)

W trakcie istnienia spółki (...) s.c. J. S., P. W. (2) jej współnicy stali się dłużnikami Zakładu (...) (...) Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarni (...) M. P. C.(...)z siedzibą w B. oraz (...) sp. z o.o.

(okoliczność bezsporna; a ponadto: faktury VAT, k. 109-127, 146)

Po wystąpieniu J. S. ze spółki, byli wspólnicy prowadzili rozmowy na temat wzajemnych rozliczeń, w tym spłaty wspólnego zadłużenia względem wierzycieli spółki. Ostatecznie strony nie doszły do porozumienia w tym zakresie.

(dowód: oświadczenie J. S. z dnia 19 lutego 2016 r., k. 167, wiadomość mailowa, k. 168, zeznania J. S., k. 232v-234, częściowo zeznania pozwanego, k. 235v-236)

J. S. w okresie od sierpnia 2013 r. do grudnia 2014 r. dokonał spłaty zobowiązań zaciągniętych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej pod firmą (...) s.c. P. W. (1), J. S. - w łącznej kwocie 281.229,15 zł. Płatności dokonywane były bądź osobiście przez J. S. bądź drogą przelewu internetowego z należącego do niego rachunku. Spłaty nastąpiły względem wierzycieli : Zakładu (...) sp. j. Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarni (...) (...) C. (...) z siedzibą w B. oraz na poczet postępowania prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) w sprawie (...) – z wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o.

(dowód : potwierdzenia przelewów, k. 44-81, dowody wpłaty, k. 82-83, 107-108, zaświadczenia o posiadanych przez J. S. rachunkach bankowych, k. 128-129, zeznania J. S., k. 232-234, a nadto dokumenty w aktach sprawy egzekucyjnej (...) – k. 8 i 9)

Pismem z dnia 5 lutego 2015 r. J. S. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 150.316,85 zł tytułem zwrotu zapłaconych przez niego zobowiązań, zaciągniętych przez J. S. i pozwanego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w (...) spółki - (...) - (...) s.c. P. W. (1), J. S. względem Zakładu (...) (...) Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarni (...) (...) C. (...) z siedzibą w B. oraz (...) sp. z o.o.

Pomimo upływu w dniu 10 lutego 2015 r. wyznaczonego terminu, pozwany nie uiścił żądanej kwoty.

(okoliczności bezsporne; a ponadto: wezwanie do zapłaty, k. 42-43)

W dniu 20 kwietnia 2015 r. powód, na mocy umowy cesji powierniczej, nabył od J. S. wierzytelność wynikającą z tytułu roszczenia o zwrot części świadczenia spełnionego na rzecz wierzycieli (...) s.c. P. W. (1), J. S..

Na mocy umowy cesji, w celu realizacji przez cesjonariusza zlecenia dochodzenia wierzytelności - z tytułu roszczenia regresowego o zwrot części świadczenia spełnionego na rzecz wierzycieli: Zakładu (...) (...) Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarnia (...) M. P. C. sp. j. z siedzibą w B., (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.) (...) (J. S.) przeniósł bezpłatnie na (...) (powoda) ww. wierzytelności wraz z wszelkimi związanymi z nimi prawami, w tym z roszczeniem o zaległe odsetki (pkt 2 umowy cesji). Zgodnie z umową cesjonariusz (powód) nabył wskazane wierzytelności bezpłatnie, z chwilą zawarcia umowy cesji, natomiast w zamian zobowiązał się wykonać usługę dochodzenia należności dla (...) (J. S.) z obowiązkiem rozliczenia odzyskanych kwot (pkt 3 umowy).

(okoliczności bezsporne; a ponadto: umowa cesji wraz z załącznikiem nr 1, k. 34-38)

Pismem z dnia 16 lipca 2015 r. powód wezwał bezskutecznie pozwanego do zapłaty kwoty 182.079,49 zł, w tym kwoty 140.614,57 zł tytułem należności z tytułu roszczenia regresowego o zwrot części świadczenia spełnionego na rzecz wierzycieli (...) s.c. (Zakładu (...) (...) Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarni (...) (...) C. (...). z siedzibą w B., (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.) wraz z odsetkami za zwłokę w płatności oraz kosztami windykacji, informując jednocześnie dłużnika o zawarciu umowy cesji z dnia 20 kwietnia 2015 r.

(okoliczności bezsporne; a ponadto: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania, k. 32, 36, zawiadomienie o cesji, k. 33)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowano, a także w oparciu o zeznania świadka J. S., które Sąd uznał za wiarygodne. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w części, w której twierdził on, że strony dokonały innych uzgodnień (niż te wynikające z powołanych przez powoda dokumentów) w zakresie wzajemnych rozliczeń współników, gdyż okoliczność ta nie znajduje potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Załączonym do akt dokumentom Sąd dał wiarę, ich autentyczność bowiem, jak i wynikające z nich fakty nie budziły wątpliwości.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków P. C. i H. B., albowiem okoliczności, na które świadkowie mieli być powołani, nie były pomiędzy stronami sporne (kwestia sprzedaży towarów objętych przedmiotowymi fakturami oraz regulowania należności z nich wynikających; wniosek - zob. k. 103, oświadczenie pozwanego – k. 165 v. i 213 v. akt sprawy). Ponadto, Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda złożone w piśmie z dnia 11 maja 2016 r. (k. 178-201) oraz pozwanego złożone w piśmie z dnia 29 lipca 2016 r. (k. 222-225) uznając, że zostały one złożone dla potwierdzenia faktów, które nie mają dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia (art. 227 k.p.c.), nie dotyczyły one bowiem rozliczenia przedmiotowego roszczenia regresowego pomiędzy stronami, lecz innych stosunków pomiędzy byłymi współnikami ww. (...)

Sąd zważył, że powód swoje roszczenie wywiódł z umowy (...) (...) z dnia 20 kwietnia 2015 r. zawartej z J. S. (...), na mocy której – w celu odzyskania wierzytelności, nabył od J. S. wierzytelność wynikającą z tytułu roszczenia o zwrot części świadczenia spełnionego przez tego ostatniego na rzecz wierzycieli (...) s.c. P. W. (1), J. S..

Stosownie do art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Ustalono, że w niniejszej sprawie zawarta została umowa o powierniczy przelew wierzytelności. Jak wyjaśnił to Sąd Apelacyjny w (...) w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 grudnia 2012 r. (I ACa 432/12, LEX nr 1281046) istotnym celem umów o powierniczy przelew wierzytelności jest z reguły ściągnięcie wierzytelności od dłużnika przez jej nabywcę (cesjonariusza) i następnie przekazanie należności wierzycielowi (...). Cesjonariusz jako powiernik działa w imieniu własnym, chociaż na rachunek zleceniodawcy – (...) uregulowanej w kodeksie cywilnym. Także i do takiej cesji stosować należy regulację art. 509 k.c. z konsekwencjami z niej wynikającymi.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował legitymacji powoda do wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem, zarzucił natomiast w odpowiedzi na pozew, że roszczenie nie zostało przez niego udowodnione.

Odnosząc się do powyższego podkreślić należy, że w sprawie okolicznością bezsporną było, że w dniu 22 lutego 1999 r. J. S. (cedent z umowy cesji z dnia 20 kwietnia 2015 r.) zawarł z pozwanym umowę (...) pod firmą (...) s.c. J. S., P. W. (1) oraz, że udziały współników w spółce wynosiły po 50 %, natomiast za zobowiązania spółki wobec osób trzecich wspólnicy odpowiadali całym majątkiem spółki, osobiście zaś, ponad ten majątek w razie jego niewystarczalności – proporcjonalnie w stosunku do udziałów.

Poza sporem pozostawał ponadto fakt, że dwustronna spółka uległa rozwiązaniu z dniem 1 lipca 2014 r. wskutek wystąpienia z niej J. S.. Pozwany nie kwestionował również okoliczności, że spółka w trakcie istnienia popadła w zadłużenie. W piśmie z dnia 22 kwietnia 2016 r. pozwany oświadczył, że nie ma podstaw do kwestionowania przedłożonych przez powoda faktur wystawionych na (...) s.c. J. S., P. W. (2) (k. 165 v. akt sprawy), chociaż – zdaniem pozwanego – przedłożenie tych dowodów nastąpiło z uchybieniem przepisu art. 207 § 6 k.p.c.

Tymczasem, w ocenie Sądu, przy ocenie, jakie twierdzenia i dowody powód obowiązany jest zawrzeć już w pozwie, a co do jakich potrzeba ich powołania może wyniknąć później, trzeba mieć więc na uwadze, na co słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 maja 2006 r., V CSK 55/06 (LEX nr 200875), że nie można wymagać od powoda, aby zgłaszał już w pozwie takie dowody, które antycypowałyby ewentualny sposób obrony pozwanego,

a tym samym zmuszać go do przewidywania, jaką obronę podejmie pozwany i jakie dowody zgłoszone już w pozwie mogą tę obronę unicestwić.

Powód z reguły nie może przewidzieć sposobu obrony pozwanego, który ma prawo zająć w procesie inne stanowisko, niż zajmował poprzednio, i bronić się inaczej, niż czynił to przed procesem. Już w toku procesu może także okazać się sporna okoliczność, którą powód uważał do tej pory za niewątpliwą i bezsporną. Dlatego od powoda należy wymagać, aby już w pozwie zgłosił twierdzenia i stosowne dowody do wykazania swojego roszczenia, jednak z reguły nie można wymagać, aby były to twierdzenia i dowody, które zakładają określoną obronę pozwanego i jego stanowisko w kwestii stosunku prawnego będącego podstawą roszczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r., I CSK 322/06, LEX nr 359483, a także z dnia 5 listopada 2010 r., I CSK 21/10, LEX nr 811811).

W ocenie Sądu, powołane wyżej stanowisko Sądu Najwyższego zasługuje na pełną aprobatę, a jego skonfrontowanie z realiami przedmiotowej sprawy prowadzi do wniosku, iż zgłoszone przez powoda w piśmie z dnia 15 lutego 2016 r. dowody w postaci faktur VAT, pokwitowań wpłat, dowodów wpłaty oraz zaświadczeń o posiadanych rachunkach, nie były spóźnione, a tym samym przyjęte zostały w poczet zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Jak wskazano już wyżej, pozwany w trakcie procesu nie kwestionował okoliczności, że do końca czerwca 2014 r. wraz z J. S. (...) był współnikiem spółki działającej pod nazwą (...) s.c. Stosownie do § 11 umowy ww. (...) za zobowiązania (...) wobec osób trzecich wspólnicy odpowiadać mieli całym majątkiem (...) osobiście zaś, ponad ten majątek w razie jego niewystarczalności – proporcjonalnie w stosunku do udziałów (wynoszących 50 %).

Sąd zważył zatem, że w sprawie znajdował zastosowanie przepis art. 864 k.c., zgodnie z którym za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

Zobowiązaniami spółki w rozumieniu powyższego przepisu są wszelkie zobowiązania, które powstały w czasie trwania spółki w związku z działaniami podejmowanymi dla osiągnięcia przez nią określonego w umowie celu gospodarczego. Odpowiedzialność na tej podstawie ponoszą zarówno aktualni, jak również byli wspólnicy spółki cywilnej, przy czym w stosunku do tych ostatnich istotne jest ustalenie, że w okresie powstania zobowiązania byli oni współnikami spółki cywilnej (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2004 r., I CK 150/03, LEX nr 602655, a także z dnia 24 września 2008 r., II CNP 49/08, LEX nr 512041).

W myśl natomiast art. 876 § 1 k.c., jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników. Jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych.

W świetle zatem powołanego przepisu o tym, czy roszczenie regresowe przysługuje, a jeśli tak, to w jakim zakresie, rozstrzyga treść istniejącego między dłużnikami stosunku prawnego. Uregulowanie zawarte w art. 376 k.c. daje podstawę do przyjęcia, że między dłużnikami solidarnymi zawsze istnieje stosunek wewnętrzny (tak – trafnie – Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 lipca 2007 r., III CZP 66/07, OSNC 2008, Nr 9, poz. 98). Źródłem tego stosunku może być umowa lub przepis ustawy. Jednocześnie roszczenie to nie przysługuje tylko wtedy, gdy wyłącza to treść stosunku prawnego istniejącego między dłużnikami. Roszczenie regresowe powstaje z chwilą spełnienia świadczenia na rzecz wierzyciela (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 1968 r., I CR 265/68, OSNCP 1969, Nr 7–8, poz. 138). Dla powstania tego roszczenia nie jest przy tym wymagane, aby wierzyciel został zaspokojony w całości.

W ocenie Sądu powód udowodnił w niniejszej sprawie, że J. S. (...), a jednocześnie współdłużnik solidarny) spełnił na rzecz wierzycieli (...) s.c. J. S., P. W. (1) należne im świadczenie w łącznej kwocie 281.229,15 zł. Powód przedłożył bowiem dowody w postaci potwierdzenia przelewów (k.44-81) oraz dowody wpłat (k. 82-83, 107-108), z których wynika, że uregulował zadłużenie (...) na rzecz: Zakładu (...) (...) Z. W., L. T. z siedzibą w B., Drukarni (...) (...) C. sp. j. z siedzibą w B. oraz na poczet postępowania prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) w sprawie KM 5226/13.

Podkreślić przy tym należy, że tytuły przelewów wskazane w potwierdzeniach przelewów i dowodach wpłat odpowiadają numerom faktur VAT, które powód załączył do pism z dnia 15 lutego 2016 r., a także z dnia 7 marca 2016 r. (k. 109-127 i k. 146). Na przedmiotowych fakturach jako nabywca każdorazowo wymieniona jest spółka cywilna, natomiast płatność wynikająca z poszczególnych faktur dokonywana była bądź osobiście przez cedenta - J. S., bądź w drodze przelewu internetowego z jednego z rachunków bankowych należących do cedenta (por. zaświadczenia o posiadanych przez J. S. rachunkach bankowych, k. 128-129).

W tych okolicznościach nie mógł, w ocenie Sądu, ostać się zarzut pozwanego, który w odpowiedzi na pozew podniósł, że numery faktur wskazane na przelewach mogły dotyczyć indywidualnej działalności prowadzonej przez J. S., a nie zobowiązań zaciągniętych w trakcie istnienia spółki cywilnej.

Nieuzasadniony ponadto okazał się, w ocenie Sądu, zarzut pozwanego, który podniósł, że J. S., zbywając przysługującą mu wierzytelność w stosunku do pozwanego na rzecz powoda, zawyżył ją o co najmniej o kwotę 28.000 zł. Powyższemu przeczą dowody załączone przez powoda do pisma z dnia 6 lipca 2016 r. Powód przedłożył akt notarialny z dnia 20 listopada 2013 r., z którego jasno wynika, że (...) (J. S. i P. W. (1)) zawarli umowę zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w Z., dla której Sąd Rejonowy w Szubinie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Na podstawie przedmiotowej umowy J. S. i pozwany dokonali zniesienia współwłasności w ten sposób, że własność (...) przenieśli na J. S., natomiast 0,1300 ha (27,65 %) na pozwanego. J. S. tytułem dopłaty nabytej części nieruchomości ponad wartość udziału we współwłasności zapłacił pozwanemu kwotę 8.400 zł (co pozwany w akcie notarialnym potwierdził). W § 5 umowy zniesienia współwłasności wskazano zaś, że zniesienie współwłasności nieruchomości jest ostateczne i całkowite a J. S. i pozwany oświadczyli, że nie mają względem siebie roszczeń z tytułu dotychczasowego współposiadania nieruchomości, pobranych dochodów i poczynionych na nią nakładów. Wartość nieruchomości określono na kwotę 37.600 zł (k.206-209).

Ponadto powód załączył do pisma z dnia 6 lipca 2016 r. faktury VAT, z których wynika, że J. S. nabył od spółki cywilnej samochody F. (...) i F. (...) (k. 210-211).

Istotnie, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, już po zakończeniu bytu prawnego przez spółkę cywilną, byli jej wspólnicy – J. S. i P. W. (1) prowadzili rozmowy na temat wzajemnych rozliczeń. W ocenie Sądu, pozwany jednak zbyt duże znaczenie przykłada do treści (...) J. S. z dnia 19 lutego 2016 r. (k. 167), a także wiadomości mailowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. (k. 168). W ocenie Sądu, nie sposób w oparciu o te dwa dowody przyjąć – jak chce tego pozwany, że pomiędzy byłymi wspólnikami spółki cywilnej były „inne uzgodnienia niż na to wskazują dokumenty przedłożone przez powoda”. Powołane przez pozwanego (...) jest, zdaniem Sądu, zbyt ogólne i lakoniczne. Zeznający natomiast w charakterze świadka J. S. wyjaśnił, że środki, które przeznaczył na spłatę zobowiązań (...) pochodziły ze sprzedaży części nieruchomości (położonej w Z.), „przepisanej na niego” w drodze aktu notarialnego. Świadek nie był w stanie potwierdzić, że w kwocie którą przekazał na spłatę zadłużenia spółki mieściła się kwota 50.000 zł, która miała być przedmiotem rozliczeń pomiędzy byłymi wspólnikami. Świadek przyznał, że faktycznie ustalił z pozwanym, że kwota 50.000 zł zostanie wpłacona na rzecz wierzycieli, podał jednak, że wspólnicy umówili się także, że dokonają sprzedaży nie jednej działki, ale dwóch i że w ten sposób nastąpi spłata wspólnego zadłużenia. Świadek wyjaśnił ponadto, że zbywając wierzytelność powodowi nie odjął kwoty jak widnieje w emailu z dnia 29 sierpnia 2014 r. (56.000 zł), ponieważ nie dokonano również innych rozliczeń, jakie powinny nastąpić pomiędzy wspólnikami. Zdaniem świadka, wiadomość mailową z dnia 29 sierpnia 2014 r. traktować należy jako rodzaj propozycji, na którą pozwany w żaden sposób nie odpowiedział. Świadek podkreślił, że wspólnicy ostatecznie nie doszli do żadnego porozumienia w kwestii wzajemnych, kompleksowych, rozliczeń (k. 232 v.- 234).

Podniesione natomiast przez pozwanego okoliczności związane ze spłatą przez niego zadłużenia wobec Banku (...) SA, podatku dochodowego od pracowników, podatku VAT i w wynagrodzenie tłumacza, traktować należy, w ocenie Sądu, jako irrelevantne zważywszy, że pozwany nie podniósł w trakcie przedmiotowego procesu zarzutu potrącenia przysługujących mu (ewentualnie) względem powoda wierzytelności. Ponadto pozwany, jakkolwiek twierdził, że były

pomiędzy wspólnikami inne uzgodnienia to jednak sam przyznał, że nie uzyskał potwierdzenia tychże ustaleń na piśmie (k. 236 v.), a ich dokładnej treści w żaden sposób nie udowodnił (art. 6 k.c.).

Stosownie do art. 867 § 1 k.c., każdy wspólnik jest uprawniony do równego udziału w zyskach i w tym samym stosunku uczestniczy w stratach, bez względu na rodzaj i wartość wkładu. W umowie spółki można inaczej ustalić stosunek udziału wspólników w zyskach i stratach. Można nawet zwolnić niektórych wspólników od udziału w stratach. Przedmiotowa umowa spółki cywilnej przewidywała stosunek udziału obu wspólników w zyskach i stratach taki sam jak przewidziany w art. 867 § 1 k.c. Pozwany powinien zatem, zdaniem Sądu, partycypować w 50 % aktywów spółki, jak i w jej pasywach. Zważywszy na solidarną odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej za zobowiązania spółki, zaspokojenie wierzycieli następuje kosztem majątków osobistych poszczególnych wspólników (art. 864 k.c.), spłacone długi nie przestają być zatem długami spółki, są jej majątkiem pasywnym, a w istocie stratami, w których – z mocy art. 867 § 1 k.c. – uczestniczą wszyscy wspólnicy. Z chwilą spełnienia świadczenia upada solidarność, wierzyciel jest zaspokojony i przestaje istnieć jakikolwiek stosunek pomiędzy wierzycielem, a współdłużnikami (tzw. stosunek zewnętrzny). Natomiast dłużnik, który spełnił świadczenie przestaje być dłużnikiem, lecz staje się wierzycielem dla pozostałych współdłużników. Może on w konsekwencji żądać części tego świadczenia, jaka przypada na pozostałych współdłużników. Z powołanych wyżej względów J. S. (a obecnie powodowi) przysługiwało zatem od pozwanego tzw. roszczenie regresowe (regres, roszczenie zwrotne) w kwocie odpowiadającej połowie uregulowanego zadłużenia związanego z działalnością ww. spółki cywilnej.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd orzekł jak w pkt I wyroku. Należy przy tym wyjaśnić, że powództwo podlegało oddaleniu (pkt II wyroku) wyłącznie w zakresie kwoty 0,07 zł (siedmiu groszy). Wyjaśnić trzeba, że powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty 140.614,61 zł (tytułem należności głównej), zasadne zaś okazało się żądanie w zakresie kwoty 140.614,57 zł, o którą to kwotę powód wzywał pozwanego w piśmie z dnia 16 lipca 2015 r. (k. 32). W tym zakresie Sąd zważył, że w odniesieniu do siedmiu pozycji, w zakresie należności uregulowanych przez J. S.:

- w dniu 12 grudnia 2014 r. na poczet zajęcia komorniczego w sprawie (...) kwota 1.814,25 (k.46),
- w dniu 31 grudnia 2014 r. na poczet faktury (...) – kwota 13.191,75 zł (k. 49),
- w dniu 3 stycznia 2014 r. na poczet faktury (...) – kwota 2.638,35 zł (k. 50),
- w dniu 9 stycznia 2014 r. na poczet faktury (...) – kwota 4.739,15 zł (k. 52),
- w dniu 28 marca 2014 r. na poczet faktury (...) – kwota 959,25 zł (k. 68),
- w dniu 21 października 2013 r. na poczet faktury (...) – kwota 5.660,05 zł (k. 72),
- w dniu 5 grudnia 2014 r. na poczet zajęcia (...) – kwota 501,43 zł (k. 81)

powód dokonał zaokrąglenia żądanych należności „w górę”, podczas, gdy zasadnym, w ocenie Sądu, było zaokrąglenie tychże „w dół”, skoro regres powinien obejmować nie więcej niż połowę należności z tego tytułu. Powód mógł się zatem domagać się kolejno: zapłaty kwoty 907,12 zł (a nie 907,13 zł), kwoty 6.595,87 zł (a nie 6.595,88 zł), kwoty 1.319,17 zł (a nie 1.319,18 zł), kwoty 2.369,57 zł (a nie 2.369,58 zł), 479,62 zł (a nie 479,63 zł), 2.830,02 zł (a nie 2.830,03 zł) oraz 250,71 zł (a nie 250,72 zł).

O należności z tytułu odsetek ustawowych za czas opóźnienia (za opóźnienie – po zmianie dokonanej w dniu 1 stycznia 2016 r.; zob. art. 2 pkt 2 lit. a i art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015, poz. 1830) w spełnieniu świadczenia z tego tytułu orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 w zw. z art. 455 k.c. uwzględniając datę wyznaczoną wezwaniem do zapłaty z dnia 5 lutego 2015 r. (zob. k. 42-43).

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik. Powód jest w niniejszym procesie wygranym, jedynie bowiem w minimalnym stopniu „uległ” on pozwanemu, co nie

uzasadniało, w ocenie Sądu, stosunkowego rozdzielania kosztów (art. 100 zd. 2 k.p.c.). Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 10.665,58 zł złożyły się: opłata od pozwu (7.031 zł), koszty zastępstwa procesowego (3.600 zł) - ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800), a ponadto opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) oraz tzw. inne koszty poniesione przez powoda – opłata manipulacyjna – prowizja operatora płatności – (...) S.A. (17,58 zł).